

Към 30-годишния юбилей „Бялата книга на БАН“ за АЕЦ „Белене“ е достъпна за всеки

31/08/2020

Енергийни експерти:

[Ст.н.с. дтн. Пламен Цветанов](#) [1]

Към 30-годишния юбилей „Бялата книга на БАН“ за АЕЦ „Белене“ е достъпна за всеки

Стнс. дтн Пламен Цветанов

На 31-ви август 1990 г. БАН издаде най-голямата книга в България в областта на енергетиката „АЕЦ Белене: Изследвания и становища на Българската академия на науките“. Благодарение на електронната версия на книгата от Центъра за изследване на демокрацията и ръководството на Българския енергиен и минен форум (БЕМФ) тази отдавна изчерпана книга е достъпна за всеки български гражданин.

Поради системният характер на енергетиката книгата отразява изследванията и официалното становище на БАН по пет проблемни области: социално-икономическо и енергийно развитие на страната и целесъобразност от изграждане на АЕЦ „Белене“ (*сценариен анализ на взаимодействията на икономическо развитие, енергопотребности и енергоснабдяване с една от модерните моделни системи разработени в България с финансиране от ДКНТП през периода 1980-1985 г.*); технически проект на АЕЦ „Белене“ и техническо равнище на съоръженията ѝ (*огромен по своето съдържание и компетентност на техническото равнище на проекта и рисковете от изграждането на централата без аналог досега в България*); сеизмичност на строителната площадка, сеизмичен риск и характеристики на проектиране (*проблеми, разработени от четири института на БАН с многократно в следствие финансиране за доказване, че сеизмичен риск на строителната площадка не съществува, важен екологичен проблем, умишлено забравен за последното десетилетие*); влияние на АЕЦ „Белене“ върху околната среда; обществено мнение и реакции относно изграждането на АЕЦ „Белене“, включително доверие към становището на учените от БАН (*изследванията на Института по социология и Централната лаборатория по психология показва, че доверието на българите превишава с 18 до 40 пункта всички други възможни механизми за вземане на решение и с 8 пункта – предложеното за национален референдум*); становище на БАН по изграждане на АЕЦ „Белене“ на авторския колектив от общо 86 научни работници и експерти (*Проучванията и изследванията като цяло водят до извода, че от енергийна, икономическа, техническа, сеизмична, екологична и социална гледна точка строителството на АЕЦ „Белене“ е недостатъчно обосновано и е неприемливо*).

Моят поглед като съавтор и координатор на изследванията и издаването на книгата, е че такава книга уникална по своето съдържание по системните аспекти на развитието понастоящем и за в бъдеще никога няма да бъде повторена. Една от главните причини е, че през първото десетилетие на 20 век в България бяха закрити традиционно водещи изследователски и проектни институти като като Енергопроект, Минпроект, Промислена енергетика с филиали в страната, както и Лабораторията за анализ на енергийни системи към ИЯИЯЕ-БАН като координатор на системните изследвания на енергетиката в България. Втората основна причина, според мен, е непрекъснатото деградиране на енергийната култура и управление в енергетиката.

Сагата „Белене“ продължава. В разрез със системните изследвания и откритост на „Бялата книга“ през последните 5 години бяха допуснати действия със стратегически негативи за енергийното развитие на България: 1. През 2016 г. при спрян от НС проект за АЕЦ „Белене“ директори от НЕК поръчаха два ядрени реактора от Росатом, България беше осъдена да ги заплати и реакторите бяха доставени за съхранение в България; 2. БЕХ и Министерството на енергетиката възложиха на БАН, в частност на Институт за икономически изследвания, разработване на Проект „Изготвяне на Национална стратегия в областта на енергетиката (с фокус върху електроенергетиката)“. След изпълнение на Проекта през 2016 и 2017 г. само малка част от този Проект, без авторски колектив, беше представена пред обществото. Огромната част от обявените около 1000 страници бяха тотално цензурирани и остават завинаги неизвестни за обществото (*разделът 1А „Анализ на състоянието и перспективите на развитие на енергетиката в България. Прогнози на електропотреблението до 2040 г.“, разработен от мен и колектив, съдържащ тематичен и системен анализ на енергийната политика на ЕС, предизвикателства и проблеми за устойчиво енергийно развитие и прогнози за перспективните електропотребности по икономически сценарии и сектори на електропотребление, имаха съдбата на гореспоменаните 1000 страници. В този Проект беше проведено тотално игнориране на авторското право в името на предварително проведена политика за доказване на жизнеспособността на АЕЦ „Белене“. За реализацията на това унижение в един Проект на БАН допринесе и предварително обявеното от Председателя на БАН послание за ненамесване в съдържанието на Проекта, тъй като той е „конфиденциален“. Конфиденциален от кого?); 3. В съответствие на вече манипулацията „Проект на БАН“ за АЕЦ „Белене“ министър Т. Петкова внесе в НС предложение за възлагане на Министерският съвет и Министерството на енергетиката задължение за търсене на инвеститори за проекта АЕЦ „Белене“ при условие, че България не гарантира изкупуването на продукцията на тази централа. 4. През целия този период Министерството на енергетиката и други институции напълно игнорираха позицията на БЕМФ, че АЕЦ „Белене“ не е конкурентоспособна и че България до 2040 г. не се нуждае от нови големи неманеврени мощности, както и позицията на Асоциация на българските енергийни агенции (АБЕА) за огромния финансов риск ако България в резултат на някакви обстоятелства се откаже от изискването да не гарантира изкупуване на продукцията на АЕЦ „Белене“. Пак в същия период стана ясно, че АЕЦ „Белене“ не е лицензирана и че всички документи приемани преди 2007 г. са невалидни след аварията във Фукушима (Япония). 5. В момента Министерството на енергетиката и Министерството на околната среда и водите подготвят и подлагат на обсъждане „Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г.“. В плана, обаче, се налага манипулативното внушение, че ядрената енергетика на България е местен енергиен ресурс, и че за увеличение на енергийната си независимост (колкото повече ядрена зависимост – толкова повече енергийна независимост!?) към 2050 г. трябва да произвежда 70 % от електроенергийното си производство от ядрени хилядници. Трикът „ядрената енергетика е местен енергиен източник“ не е недомислие, а опит за провокация срещу стратегическо планиране на националната енергетика и нейната европейска принадлежност. Българската енергетика се нуждае от здрав разум, професионализъм ресурсна и технологична иновация*

за конкурентност и социална поносимост на енергийното обслужване на обществото.

31.08.2020 г.

 [Изтеглете в .doc формат.](#) [2]

Теми:

[Атомна енергия](#) [3]

© 2009 - 2019. Тези анализи (публикации, аудио-визуална и друга информация) - продукт на Български Енергиен и Минен Форум, се осъществяват благодарение на щедрата подкрепа на американския народ чрез Американската агенция за международно развитие (USAID). БЕМФ носи отговорност за съдържанието и не отразява непременно мнението на USAID или на правителството на САЩ. Тези анализи (публикации, аудио-визуална и друга информация) - продукт на Български Енергиен и Минен Форум, се осъществяват и с подкрепата на Германския фонд Маршал на САЩ (GMF), като съдържанието на този сайт не отразява непременно мнението на GMF или на Балканския тръст за демокрация.

сайтът е създаден от novsait.eu

АБОНАМЕНТ

Е-поща (*)

СИГУРНОСТ

Този въпрос проверява дали сте реален потребител.

Source URL:

<https://bulenergyforum.org/bg/statia/km-30-godishniya-yubiley-byalata-kniga-na-ban-za-aec-belene-e-dostpna-za-vseki>

Links

[1] <https://bulenergyforum.org/bg/energiyni-eksperti/stns-dtn-plamen-cvetanov>

[2] https://bulenergyforum.org/sites/default/files/za_yubileya_na_byalata_kniga_na_ban.docx

[3] <https://bulenergyforum.org/bg/temi/atomna-energiya>